

ROZHODNUTÍ.

Rozhodnutí nejvyššího správního soudu ve věcech jazykového zákona.

Zájemní protokol při zabavování věci movité podle § 253 exekučního řádu, při němž byl exekut přítomen, je součástí vyřízení ve smyslu § 2 jazykového zákona.

(Nález ze dne 10. ledna 1927, č. 20.419/25.)

Ve sporech o užití jazyka při soudech a úřadech státních (§ 7 jaz. zák.) řídí se jazykové právo příslušníka jazykové menšiny podle toho, zda věc, která zavdala podnět k jazykovému sporu, vzešla v soudním okrese s kvalifikovanou jazykovou menšinou.

(Nález ze dne 2. února 1927, č. 20.696/26.)

Notářské komory jsou veřejnými korporacemi podle § 3 jazykového zákona a nelze je tedy posuzovati jako orgány republiky ve smyslu § 1 téhož zákona.

(Nález ze dne 8. dubna 1926, č. 7302.)

Příslušník menšinového jazyka nemá nároku, aby úřady Československé republiky přijaly a vyřídily jeho podání, jehož text je sepsán jak v jazyku státním, tak v jazyku menšinovém, když tu není předpokladů § 2, odst. 2. jazykového zákona ze dne 29. února 1920, č. 122 sb. z. a n.

(Nález ze dne 27. května 1926, č. 12.078/25.)

Návrh na povolení exekuce podaný u soudu s 20% jazykovou menšinou musí být podán také v jazyku státním, jestliže exekučním soudem je soud v jehož okrese není takové minority.

(Nález z 24. června 1926, č. 13.453.)

Při doručení soudního vyřízení poštou jest označení odesílatěho je soudu na obálce součástí vyřízení a platí také o něm § 2 jazykového zákona.

(Nález ze dne 14. září 1926, č. 18.530.)

Dožádání soudu ve věci poručenské řízené obcí jest podáním podle § 3 jazykového.

Dožádání takové jest obec povinna vyříditi aspoň formálně, třeba má za to, že není povinna vyhověti dožádání soudu meritorně.

(Nález ze dne 3. prosince 1926, č. 24.612.)

Odepře-li obec, požádaná jinou obcí o doručení vyzvání řízeného na osobu, bydlící v této obci, vyzvání to doručiti z důvodů jazykových, jest toto odepření »věcí«, ve které vznikl spor o užití jazyka ve smyslu § 7 jaz. zák. Jazykové právo příslušníka jazykové menšiny v tomto sporu řídí se podle poměrů v soudním okrese, v němž leží obec doručení odepřevší.

(Nález ze dne 18. prosince 1926, č. 18.499.)

Je-li věcí, ze které vyšel jazykový spor (§ 7 jaz. zák.) nárok obce na přijetí jejího příslušníka do domovského svazku obce jiné podle zákona 25. prosince 1896, č. 222 ř. z. řídí se v jazykovém sporu jazykové právo příslušníka jazykové menšiny podle poměrů v soudním okrese, v němž leží tato jiná obec.

(Nález ze dne 18. prosince 1926, č. 18.500.)

Jazyková kvalifikace okresu podle § 2 ústavního zákona ze dne 29. února 1920, č. 122 sb. z. a n. řídí se podle

výsledku sčítání lidu, jímž se zjišťuje národnost. (§§ 3 a 20 nař. vl. ze dne 30. října 1920, č. 522 sb. z. a n.)

(Nález ze dne 7. ledna 1925, č. 109.)

Výrok státního pozemkového úřadu o právu jazykovým stranou uplatňovaném není konečným rozhodnutím podle § 5 zákona o správním soudu; takovým byl by teprve výrok ministerské rady.

(Usnesení ze dne 29. ledna 1925, č. 23.213.)

Není nezákonné, jestliže úřad v případě, kde nemá místo výjimka stanovená v § 2 zák. jazyk. vyzve stranu, aby předložila písemnosti úřadu podané v ověřeném překladě do jazyka státního.

(Nález ze dne 21. ledna 1924, č. 875.)

Účet, který předkládá strana soudu podle §§ 203 a 219 nesp. pat. jest podáním ve smyslu jazykového zákona.

(Nález ze dne 21. ledna 1924, č. 876.)

Jazykové právo, založené v předpisu § 2 zák. ze dne 29. února 1920 č. 122 sb. z. a n. má příslušník jazyka menšiny také ve sporech, jež náleží dle zákona ze dne 2. listopadu 1918 č. 4 sb. z. a n. do kompetence zemského civilního soudu.

(Nález ze dne 11. března 1924 č. 4150.)

Předpisu § 2 jaz. zák. vyhovuje písemné vyřízení úřadu jen tehdy, je-li i z vyhotovení v jazyku menšinovém zřejmý celý obsah vyřízení, čítaje v to i označení úřadu, který vyřízení vydává.

(Nález ze dne 10. května 1924 č. 13054.)

Za rozhodnutí ve věci jazykové dle § 7 zákona jazykového ze dne 29. února 1920 č. 122 sb. z. a n. nelze pokládati výrok správního úřadu jímž otázka jazyková jako taková nebyla ani věcně ani formálně vyřešena.

Nelze tedy vznést před nejvyšším správním soudem spor jazykový již tehdy, jestliže ministerstvo železnic rozhodující o žádosti za slevu jízdného a přepravného podané v jazyku menšinovém vyřídilo žádost tuto toliko v jazyku státním.

(Usnesení ze dne 19. května 1924 č. 9006.)

V jazykových sporech na území slovenském není rozhodnutí župního úřadu rozhodnutím konečným.

(Nález ze dne 13. června 1924 č. 11030.)

Na »úřadování« státních podniků § 2 jazykového zákona ze dne 29. února 1920 č. 122 sb. z. a n. se nevztahuje.

(Nález ze dne 16. září 1924 č. 15.755.)

Úřad není povinen vraceti k opravě, t. j. k podání v jazyku přípustném opravný prostředek sepsaný v jazyku dle ustanovení jazykového zákona nepřípustným a není tudíž proti zákonu, jest-li opravný prostředek takový bez meritorního jednání odmítne.

(Nález ze dne 8. října 1924 č. 17.427.)

Pro posouzení přípustnosti podání, učiněného u ministerstva vnitra v menšinovém jazyku jest rozhodným jazykové složení obyvatelstva soudu jeho okresu, třeba by i první rozhodnutí vyšlo od úřadu, jehož působnost se vztahuje na menší obvod, než jest soudní okres.

(Nález ze dne 5. listopadu 1924, č. 19.079.)

Odmítne-li ministerstvo vnitra meritorně vyříditi podání strany proto, že není sepsáno v jazyce státním — československém, jest pro jazykovou stránku stížnosti podané na toto rozhodnutí k nejvyššímu správnímu soudu pro porušení jazykového práva rozhodnou jazyková kvalifikace soudního okresu sídla žalovaného ministerstva, i když věc, již se podání ono týkalo, vzešla v soudním okrese s kvalifikovanou menšinou jazykovou, jejíž stěžovatel jest.

Obec, která nařiká stížností na nejvyšší správní soud podanou porušení práva jazykového, vystupuje tu vždy ve vlastnosti strany.

(Usnesení ze dne 29. prosince 1924 č. 5063.)

V řízení dle § 4 zák. ze dne 12. srp. 1921 č. 354 sb. z. a n. jest po stránce jazykové směrodatný soudní okres bydliště osoby, o jejíž status jde, není-li tohoto důvodu příslušnosti rozhoduje (pražský) soudní okres.

(Nález ze dne 22. ledna 1923 č. 6606.)

Při podáních, která činí státní úředníci ve výslužbě jako strany v záležitostech svého služebního poměru, posuzovati jest přípustnost použití menšinového jazyka ve smyslu § 2 jazyk zákona podle soudního okresu, v němž podatel měl v aktivní službě naposledy své úřední sídlo.

(Usnesení ze dne 22. ledna 1923 č. 10.163.)

Okresní soud »Brno okolí« není povinen přijímati německá podání stran ani ve věcech vzešlých v některé z katastrálních obcí, jež byly zákonem ze dne 16. dubna 1919 č. 213 sb. z. a n. se zemským hlavním městem Brnem sloučeny.

(Nález ze dne 22. ledna 1923 č. 11.066.)

Dle § 2 jaz. zák. jsou i cizí státní příslušníci účastní menšinového práva jazykového, jsou-li přípustného menšinového jazyka.

(Nález ze dne 14. února 1923 č. 2607.)

Není porušením § 2 jazykového zákona ze dne 29. února 1920 č. 122 sb. z. a n. jest-li že finanční prokuratura, zastupující stát v soukromoprávním sporu s příslušníkem jazyka minoritního, činí podání na soud toliko v jazyku státním.

(Nález ze dne 23. února 1923 č. 3187.)

Zemskému správnímu výboru nepřísluší ani jako řádné instanci ani jako dohledacímu orgánu nad podřízenými autonomními úřady právo rozhodovati o stížnostech podaných do porušení práv jazykových, spatřovaného v postupu okresní správní komise.

K rozhodování těchto sporů jsou dle § 7 zák. ze dne 29. února 1920 č. 122 sb. z. a n. výlučně političtí úřadové jako dohledací státní úřady povolány.

(Nález z 10. října 1923 č. 14.945.)

Z ustanovení § 8 odst. 2. jazykového zákona nemůže strana odvozovati právní nárok, aby úřad přes to, že nejsou dány podmínky § 2 odst. 2. přijímal a vyřizoval podání v jazyku jiném než státním.

(Nález ze dne 28. prosince 1923 č. 21.570.)

Pro používání jazyka ve stížnosti na nejvyšší správní soud rozhoduje jazyková kvalifikace obyvatelstva soudního okresu, ve kterém tento spor jazykový vzešel.

(Usnesení ze dne 5. dubna 1922 č. 4574.)

Soudním okresem po rozumu § 2 zák. z 29. února 1920 č. 122 sb. z. a n. rozuměti jest obvod okresního soudu, nikoli obvod sborového soudu, před nimž se spor v I. instanci projednával a jest lhostejno, zda obvod tohoto sborového soudu tvoří také soudní okresy s kvalifikovanou národní menšinou.

(Nález ze dne 27. dubna 1922 č. 5179.)

Presidium nejvyššího soudu v Brně není poslední instancí ve věcech jazykových u nejvyššího soudu vzešlých.

(Usnesení ze dne 11. září 1922 č. 10.845.)

Právo na užití menšinového jazyka je ryze osobním oprávněním příslušníka tohoto jazyka. Advokát, činí-li jako právní zástupce neb obhájce za něho podání, jedná jenom jeho jmé-

nem a dlužno tedy o otázku přípustnosti použití jazyka menšinového posuzovati i tu dle osoby zastoupeného.

(Nález ze dne 29. března 1921 č. 13.297.)

Dle § 2 jazykového zákona jsou i cizí státní příslušníci účastní menšinového práva jazykového, jsou-li příslušníky přípustného menšinového jazyka. Retorse proti příslušníkům cizího státu může se použiti jen na základě všeobecné normy pro všechny úřady a soudy státu závazné.

(Nález ze dne 5. října 1921 č. 12.285.)

Advokát zastupující cizince při ústním jednání před nejvyšším správním soudem, podléhá po stránce jazykové stejným obmezením jako strana sama.

(Usnesení ze dne 11. února 1920 č. 1042.)

Právo na ochranu menšinovou v ohledu jazykovém mají i osoby právnické, tedy též okresní školní rada, pokud vystupuje jako strana k obhájení svých práv.

(Usnesení ze dne 26. června 1919 č. 2334.)

r. k.

Zásadní rozhodnutí nejvyššího správního soudu ve věcech poplatků převodních (hlavně nemovitostních).

Koupí-li obec »k účelům obytným v akci za účelem řešení bytové nouze« dům, který dosud nesloužil k obývání, přísluší jí při tom osobní osvobození od poplatků ve smyslu pol. 44/75 lit. b) popl. zákona.

(Nález ze dne 14. března 1927 č. 11.790.)

Pro otázku osobního osvobození obce od převodního poplatku z koupě domu podle saz. pol. 44/75 lit. b. p. z. jest rozhodným onen **určitý úkol**, jehož plnění obec v době uzavření kupní smlouvy sledovala (nouzově ubytování); změna v určení koupeného domu později nastalá (pro účely vodárny) jest pro otázku tu bez významu.

(Nález ze dne 14. března 1927 č. 12.307/26.)

Bylo-li konečně rozhodnutí o převodním poplatku, vydané na rekurs prodávajícího, ale adresované také kupujícímu, jemuž se tím uložila nově poplatková povinnost, doručeno prodávajícímu, tím však předáno kupujícímu a jím převzata, nastalo tím doručení náhradní a jest kupující oprávněn, stěžovati si k nejvyššímu správnímu soudu.

(Nález ze dne 14. března 1927 č. 11.790.)

Osvobození od převodních poplatků z převodu novostaveb ve smyslu § 38, odst. 2. zák. č. 100/1921 sb. z. a n. nevyžaduje, aby pro dotyčnou novostavbu byla povolena finanční podpora státu podle tohoto zákona.

(Nález ze dne 14. března 1927 č. 11.790.)

Prodej obecních stavebních pozemků stavebnímu družstvu ke stavbě činžovních domů není osvobozen od převodního poplatku ve smyslu saz. pol. 20/102 lit. f), popl. zákona.

(Nález ze dne 14. března 1927 č. 9198.)

Nemá-li úřad po ruce ani inventury (bilance) všemi společníky podepsané (čl. 91. obch. z.) nebo aspoň všemi společníky za správnou uznané, ani jiného závazného prohlášení společenské firmy o nabytí (přínosu) nemovitého jmění, patřícího společníkům, nelze předepsati z hodnoty těchto nemovitostí poplatek imobilární dle pozn. 4. k saz. pol. 91/55, neprokázal-li úřad, že nemovitosti ty byly do společnosti vneseny.

(Nález ze dne 14. března 1927 č. 8695.)

Vymínil-li si jeden z prodávajících spoluvlastníků v kupní smlouvě o nemovitost od kupujícího zvláštní příspěvek k úhradě útrat, které prý mu včasným vyklizením prodaného objektu vzniknou, jde o vedlejší plnění podle § 50 popl. zákona o pozn. 1. k saz. pol. 95/65.

(Nález ze dne 3. března 1927 č. 4064.)